



**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qualificatoris, Et
Olim Complvti Sacræ Theologiæ Professoris. Opvs
Theologicvm, Iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Disseritvr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæstio 1. Vtrùm visio Dei in Beatis omnibus sit æqualis, aut inæqualis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.de/urn/resolver.pl?urn=urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

sibilium, quarum similiter intuitiva notitia propter aliquem ex eisdem tribus titulis ipsis debetur. Præterea cognoscunt itidem intuitiuæ eas veritates negatiæ tum absolutas, tum conditionatas tam creaturemarum possibilium, quam chimerarum impossibilium, quarum intuitiva notitia non minus pertinet ad ipsos ob aliquem titulum ex prædictis. De quibus speciatim iterum redibit sermo infra disp. 21. n. 65. Ad veritates autem conditionatas cuiusvis ex generibus dictis reducuntur veritates disjunctivæ ipsis correspondentes iuxta vniuersalem doctrinam loco citato Pharo Scient. traditam.

100

Quæ omnes obiectua veritates èdem omnino tatione dicuntur sunt cognosci intuitiuæ à Beatis tum per visionem ipsam beatificam, tum in Verbo, aut in Deo, &c. ac dictæ sunt in præcedentibus cognosci creature, quarum ad ipsos pertinet notitia intuitiva. Quoniam doctrina in præcedentibus tradita pro intuitione talium creaturemarum pro intuitione talium omnium veritatum obiectuarum facit etiam omnino. In quibus minutis explicandis non est, cur diutius moremur.

DISPUTATIO XXI.

De passionibus Visionis intuituæ Dei.

Sermo erit in haec disputatione de passionibus præsertim metaphysicis tum proprijs, tum communibus Visionis intuituæ Dei iuxta divisionem passionum cuiusvis essentia traditam in Pharo Scient. disp. 17. q. 18. nimur de æqualitate, & inæqualitate, similitudine, & dissimilitudine, identitateve, & diversitate specifica, de perpetuitate, & alijs huiusmodi,

QVAESTIO I.

Vñrum visio Dei in Beatis omnibus sit æqualis, aut inæqualis.

Cum Beatitudo essentialis videntium Deum aut vnicè, aut principaliter in eius visione consistat, perinde ferme est de æqualitate, & inæqualitate visionis Dei, atque de æqualitate, & inæqualitate Beatitudinis, qua Beati gaudent, differere.

Igitur omnes omnino videntes Deum æqualiter esse beatos, æqualesque subinde habere visiones beatificas, error Iouiniani fuit, ut scribit Hicoronus lib. 2. aduersus eundem, & epist. 17. ad Damasum. Cuius etiam mentionem facit August. hæresi 82. & S. Th. opusc. 19. cap. 6. & referunt Castro aduersus hæreses verbo *Beatitudo*, & Sanderus lib. 7. de Vifibili Monarch. hæresi 87. In eundemque errorem incidunt Lutherus, & sequaces, licet ex diuerso fundamento, ut referunt, & impugnant Hosius in Confess. cap. 87. Vega in Trid. lib. 10. cap. 3. Sot. lib. 2. de Natur. & gratiâ cap. 20. & in 4.

dist. 49. q. 3. art. 2. Et sequuntur est Calanus lib. 3. Institut. cap. 15. Et ex Catholicis Durand. in 4. dist. 49. q. 2. n. 27. addens tamen statim n. 28. melius, & securius esse asserere oppositum. Catholicæ vero sententia est, multis ex videntibus Deum inæqualiter esse beatos, inæqualesque subinde habere visiones beatificas.

In oppositum extremum declinarunt Palud. in 4. q. 1. Et Recentiores quidam innominati apud Egid. Lusit. lib. 12. de Beat. q. 9. art. 3. assertantes, omnes omnino Videntes Deum inæqualiter esse beatos, inæqualesque proinde habere visiones beatificas. Contraria tamen sententia, quam tradunt Maldon. in illud Marth. 20. accipiunt & ipsi singulos denarios. Soar. 3. p. q. 62. art. 4. disp. 7. sec. 5. Salas 1. 2. tract. 2. disp. 9. fed. 1. Egid. Lusit. supra, & reliqui omnes Theologi, certa est. Addit tamen Recupit. 1. p. lib. 6. q. 34. cap. 5. ut quid verisimile, omnes Beatos in gloriæ accidentaliter habente se concomitantem ad visionem beatificam esse inæquales, qualem putat esse, quæ ad statum individualiter vniuersaliter pertinet, ut sunt, inquit, aureolæ, visio futorum, & gaudia quadam accidentalia.

Suppono ut certum ex dictis disp. 20. visiones beatificas omnium beatorum, quantum est ex parte obiecti primarij, quod est entitas Dei cum omnibus suis prædicatis realiter identificatis, æquales esse, quatenus omnes idem habent huiusmodi obiectum primarium, ut ibi q. 1. statutum est. Nec fieri potest, ut non habeant, iuxta doctrinam statutam q. 2. Quare quæstio praesens, quæ de visionibus potissimum prout respicientibus prædictum suum obiectum primarium, à quo habent esse beatificas, differit, solum est de æqualitate, & inæqualitate earum quoad perfectionem ipsius intrinsecam, ratione cuius eas habentes, et si omnes videant vnam, & eamdem, & totam entitatem Dei, inæqualiter tamen vident eorum multi, inæqualiterque proinde ab ea visa beatificantur.

Propositio I.

Non omnes videntes Deum sunt 6 æqualiter beati. Proindeque neque omnes habent æquales quoad perfectionem visiones beatificas. Sed multi inæquales.

Propositio est de fide. Definita enim est in Concilio Florent. sess. vlc. in litteris visionis dicente. *Beati intuentur clare ipsum Deum trinum, & vnum, sicuti est; pro meritorum tamen diuersitate alius alio perfectius.* Planèque infertur ex Trid. sess. 7. dum definit. *Iustificatio bonis operibus vere mereri gloria augmentum.* Supra eam scilicet, quam acciperent, si cum iustitia accepta decederent ante alia opera patrata. Refutatur etiam à Vazq. 1. p. disp. 47. cap. 2. pro eadem veritate Concilium Thelense sub Siricio Papa. Sed ibi nihil de hac causâ tractari, eruditè probat Soar. lib. 2. de Attrib. cap. 20. n. 6.

Constat deinde eadem veritas ex Scripturâ, cuius multa testimonia congerit Hieronimus supra contra Iouinianum. Potissima sunt illud Ioan. 14. *In domo Patris mei mansiones multæ sum.* Vbi aperitæ sermonem esse de diuersitate gloria Beatorum, concors Patrum sententia est apud Soar. supra n. 3. & Egid. Lusit. lib. 12. de Beat. q. 9. art. 1. Tum illud 1. ad Corinth. 15. *Sicut stella differt ab stellâ in claritate, sic erit resurrectio.*

mortuorum. Vbi agens Paulus de inæqualitate gloriae corporum Beatorum planè supponit, inæqualitatem gloriae esentialis, in qua illa fundatur, iuxta communem etiam Patrum expositionem. Tum illud Ierem. 31. *Omnes cognoscēt me à minimo usque ad maximum.* Ob gloria scilicet inæqualitatem ut Hieron. exponit supra. Nec non omnia inquisibus pro ratione meriti promittitur præmium, ut in parabola de fructu trigessimo, lezagesimo, & centesimo Matth. 13. & in parabola Talentorum Matth. 20. & Matth. 7. In qua mensurā mensi fueritis, remetietur & vobis. Et Matth. 16. *Tunc reddet unicuique secundum opera eius.* Et 1. ad Corinth. 13. *Vnusquisque propriam mercedem accipiet secundum suum laborem.* Et 2. ad Corinth. 9. *Qui parc seminat, parc & metet, & qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus & metet.* Sæpeque alibi.

8 Vnde prima ratio theologica pro eadem defumitur. Quia de fide est, Beatitudinem ari iustis in præmium suorum meritorum, & tanquam mercedem eorum, & coronam iustitiae. Sed merita iustorum in multis eorum sunt inæqualia, ut ex fide etiam, atque ex manifestâ experientiâ constat: Deusque in illis præmiandis iustitiam seruat distributuam, ut fides itidem, atque manifesta ratio suadent. Ergo, Beatitudinem iustorum in multis eorum esse inæqualem, neceps est.

9 Secunda autem ratio etiam theologica inde defumitur. Quia non omnes Damnati sunt æquales in poena, ut constat ex Apocalyp. 18. Ergo neque omnes Beati sunt æquales in gloria. Pro vtrisque enim militat eadem lex distributiva inficiæ.

10 Opponitur tamen pro hereticis contra veritatem statutam parabolam illa operariorum Math. 20. Vbi dominus vineæ tantundem mercedis constituit sero venientibus, & vnâ horâ dumtaxat laborantibus, quantum venientibus primo mane, & laborantibus per totum diem. Quo videtur significari, præmium vitæ æternæ in omnibus Beatis æqua fore; sive multum, sive parum in vineâ Domini, qua Ecclesia est militans, laborauerint. Biu(modi enim præmium iuxta omnes Parres, & Scholaticos significat ille parabolæ denarius ex quo omnibus operarijs collatus.

11 Respondeo, duas esse celebres, & valde diueras huius parabolæ expositiones. Prima, significari per illam inter omnes vocatos ad gratiam, & gloriam multos, qui videbantur in hac vitâ primi, & electi, in die Iudicij futuros nouissimos, ac reprobos: alios vero, qui in hac vitâ nouissimi, & reprobi videbantur, futuros in die Iudicij primos, & electos. Hanc cum Iansenio sequitur & latè explicat Vazq. 1.p. disp. 47. cap. 3. & 4. Secunda, significari per illam, inter iplos met electos ad gloriam multos primos tum in vocatione; quia prius tempore vocati sunt; tum in longitudine temporis, quo in ea vocatione perdurarunt, futuros in die Iudicij nouissimos, hoc est, æquale gloriae præmium accepturos cum nouissimis, qui & tardius vocati sunt, & breuiori tempore laborarunt. Hæc longè probabilior est. Vt pote fere omnium Patrum, & Scholariorum. Videatur latè explicata apud Maldonat. in cap. 20. Math. citatum, Salmer. tom. 7. tract. 33. Soar. lib. 2. de Atrib. cap. 20. Fafol. 1. p. q. 12. art. 6. dubit. 1. Recipit. lib. 6. q. 34. cap. 2. & apud alios ab eis citatos.

12 Igitur, stando in primâ expositione, compertum est, nihil contra statutam veritatem ex parabolâ inferti posse. Cùm in ea iuxta talem

expositionem nulla æqualitas præmij, seu gloria inter Beatos significetur, sed tantum anteposito, & electio ad gloriam eorum, qui, ut res in statu præsenti oculis hominum apparent, postponendi, & reprobandi videbantur, & postpositio, reprobatio eorum, qui anteposendi videbantur, & eligendi. Stando vero, ut certe stari debet, in expositione secundâ, fatendum est, per denarium parabolæ ex æquo collatum laborantibus inæqualiter aliquam gloriae æqualitatem significari inter Beatos, qui in vineâ domini pro statu præsenti inæqualiter laborarunt vel quoad diuturnitatem temporis, vel quoad operum multititudinem, vel alia ratione. Hæc tamen gloria æqualitas per denarium parabolæ significata, aut tantum est gloria obiectuæ, in qua omnes Beati sunt æquales; quia omnium obiectum est unus, & idem Deus; non item gloria formalis, in qua multi sunt inæquales, ut censem S.Th. 2. 20. q. 5. art. 2. ad 1. & lib. 3. contra Gent. cap. 58. & cum eo alijs Scholastici. Aut tantum est gloria quoad duracionem in omnibus Beatis æternam, non quoad perfectionem visionis inæqualem in multis, ut censem communiter Patres. Ex quibus Hieron. lib. 2. aduersus Iouianum multo ante finem ait. *Vnus denarius non unum est præmium, sed una vita, & una de gehennæ liberatio.* Et Anselm. in cap. 20. Math. *Ipsa vita æterna pariter erit omnibus æqualis, & unus denarius omnibus attributus.* Explicatus vero August. tract. 67. in Ioan. circa medium. *Quo rique denario, inquit, vita significatur æterna, ubi amplius alio nemo viuit; quoniam viuendi non est diuersa in æternitate mensura.* Et lib. de sanctâ Virginitate cap. 26. optimo exemplo declarat dicens. *Si enim celum significaretur illo denario, non ne in Celo esse omnibus est commune Syderibus? & tamen alia est gloria solis alia lunæ, alia stellarum.* Ita, quia ipsa vita æterna pariter erit omnibus sanctis, æqualis denarius omnibus attributus est: quia vero in ipsa vita æterna distinctè fulgebunt lumina meritorum, multæ sunt mansiones apud Patrem; ac per hoc in denario quidem non impari non viuer alius alio prolixius; in multis autem mansionibus honoratur alius alio clarius. Aut certe, si per denarij æqualitatem omnimoda æquitas gloriae Beatorum, qui inæqualiter vici sunt laborantes, significetur, ut latius verisimiliter censi potest, sensus erit, multos in die Iudicij fore, qui in vineâ Domini aut diuturnius, aut extensus vici sunt laborantes, quam alii: quia tamen hi abundantiori gratia præueni breuiori tempore, aut etiam paucioribus operibus intensius, feruentiusque parratis quod meritorum valorem aut æquales illis, aut præstantiores euaserunt; aut æquali subinde gloria, aut præstantiori, quam illi, donati sunt.

Addit, facta comparatione inter veteris, & noui Testamenti Saluandos, ad quam potissimum telpexit fortasse parabolam, multos illorum haud dubie fore, qui multos horum superantes quoad merita ex opere operantis, aut æqualem, cum his gloriam, aut etiam minorem sunt adepti; quia gratia habitualis ab his per nouæ legis sacramenta, quibus illi caruerunt, ex opere operato acquisita vnâ cum eorum meritis, eti paucioribus, æquali eos, aut etiam maiori gloria dignos efficiet. Ex quibus omnibus appetit, nihil aduersum veritati catholicae in propositione statuta ex operariorum vineæ parabolâ deduci posse. Quomodo autem contra eam nihil aliunde, quod sit momenti, possit opponi, ex dicendis in sequentibus apparebit.

Pro.

Propositio 2.

¹⁴ Non omnes videntes Deum sunt inæqualiter beati. Proindeque neque omnes habent inæquales quoad perfectionem visiones beatificas. Sed multi æquales.

Hæc propositio certa est apud omnes Theologos, excepto fortale Paludano, & innominatis commemoratis n. 4. Quia certum imprimis est, omnes parvulos cum solā gratiâ baptismali, cui gloria proportione respondet, ex hac vita decedentes æqualiter beatos esse: quia talis gratia in omnibus æqualis est. Ut supponit August. tract. 6. in Ioan. ante medium dicens. *Quare ergo si unus ab illo verbi gratiâ iusto sancto baptizetur, alius ab alio inferioris meriti apud Deum, inferioris gradus, inferioris continentie, inferioris vi-*

tae; unum tamen, & par, & æquale est, quod accepterunt; nisi, quia hic est, qui baptizat. Et docent communiter Theologi in tract. de Baptismo. Vbi ad rem plura. Deinde est certum, esse possibile etiam moraliter, ut aliqui adulti cum æquali gratiâ habituali vndeunque parta decendant, æqualemque subinde gloriam fortiantur. Quo posito, aliquos tales esse de facto in tanto Beatorum numero, valde credibile, imo moraliter certum esse videtur.

¹⁵ Et hæc quidem, quod attinet ad beatitudinem essentialis, atque etiam accidentalem essentiali proportionatam, sine controversia evidenter. Ego vero censeo contra Recupitum, vera itidem esse quoad beatitudinem accidentalem integrum, atque adeò eam etiam partem comprehendentem, que vnicuique ratione peculiaris status confertur. Quia, vt constat ex doctrina data disp. præced. q. 4. proposit. 14. integrum beatitudo accidentalis proportionatur essentiali in quouis Beato; atque ita nequeunt non esse quoad integrum beatitudinem accidentalem aut æquales, aut inæquales inter se, qui quoad essentialis tales sunt.

¹⁶ Stat itaque ex dictis, tam quoad beatitudinem essentialis, quoad perfectionemque subinde visionis beatificæ, quam quoad integrum accidentalem aliquos Beatos inter se inæquales, & aliquos inter se æquales esse. Restat examinandum modò, vnde in illis huiusmodi inæqualitas, aut æquitas ortum ducat. Quod vt distinctius fiat, quæstiones aliquot oportet premittere, vt sequitur,

QVÆSTIO II.

Vtrum omnes omnium Beatorum visiones beatificæ sint inter se comparatae eiusdem speciei.

¹⁷ Negan cum Maiore Heric. 1.p. disp. 49. cap. 3. & 4. Arriag. disp. 12. Quiros disp. 29. lect. 3. Vvadings de Incarnat. disp. 6. dub. 3. Ricalda disp. 36. de Ente supern. lect. 3. Ouedo 1.2. tract. 1. contr. 4. punct. 2. & alij Recentiores. Qui sentent, visiones representantes simul cum Deo creature specie diuersas eo ipso esse specie diuersas. Necnon visiones respicientes intellectus specie diuersos, vt sunt visiones Angelorum tum inter se, tum cum visionibus hominum compa-

rata. Addunt tamen plerique, omnes visiones theologice consideratae sub concep. videlicet beatitudinis essentialis, que a habent quatenus repræsentantes Deum, eiusdem speciei esse dicendas: quantumvis sunt diuersæ physicæ, seu metaphysicæ consideratae. Quo sensu interpretantur Doctores stantes pro sententiâ opposita communissimâ. Qui tamen absolutè, & abique limitatione tenent, omnes visiones beatificas esse eiusdem speciei. Ita Molin. 1.p. q. 12. att. 6. disp. 5. Zumel dub. vlt. Vazq. disp. 47. cap. 5. Soar. lib. 2. cap. 19. Fafol. dub. 2. Amic. disp. 9. lect. 15. Salas 1.2. tract. 2. disp. 3. lect. 9. Valen. disp. 1. q. 5. punct. 3. Medin. q. 5. art. 4. Henr. lib. vlt. de Fine homini. cap. 10. cum S. Tho. & alijs Thomis, Scot. & Scottis ab eis relatis, exterrisque communiter. Imo Soar. Salas, Fafol. & alij putant, visiones beatificas specie diuersas omnino impossibiles esse.

Propositio 1.

De facto omnes visiones beatificæ quoad suam intrinsecam entitatem non solum theologice, seu quoad conceptum beatitudinis essentialis præcisè, sed simpliciter, & absolutè sunt eiusdem speciei.

Ita sine dubio, præter paucos Recentiores principio cum Maiore relatos, sentiunt omnes Theologi, dum absolutè, & simpliciter docent, omnes visiones beatificas esse eiusdem speciei. Malèque hi proinde exponuntur ab illis, quasi loquuti de sola identitate specifica visionum quoad prædicatum beatitudinis essentialis, in quo illæ conueniunt. Perpetram quippe pronunciant Theologi absolutè, & sine limitatione, omnes visiones beatificas esse eiusdem speciei proper conuenientiam earum in prædicato beatitudinis essentialis, si sentirent earum aliquas ab alijs prædicatis habere, esse specie diuersas. Sicut perperam pronunciant absolutè, & simpliciter, hominem, & leonem esse eiusdem speciei proper conuenientiam, quam habent in prædicato animalis, sentientes planè, esse absolutè, & simpliciter specie diuersos à differentijs rationalis, & rugibilis, quas insuper habent. Itaque propositio nostra omnium Theologorum esse videtur, si paucos prædictos excipiás.

Probanda autem inde venit. Quia, vt constat ex generali doctrinâ traditâ à nobis in Pharo Scient. disp. 16. q. 4. visiones non euadunt dissimiles, prouindeque nec specie diuersæ quoad suam intrinsecam entitatem ex eo, quod sunt terminatae ad obiecta specie diuersa, vt sunt que simul cum Deo repræsentant creature diuersas specie; neque ex eo, quod sunt relatae ad intellectus specie diuersos, vt sunt visiones Angelorum tum inter se, tum cum visionibus hominum comparatae. Aliundeque visiones, que dantur de facto, ex modo tendendi, sive respiciendi aut sua obiecta, aut sua subiecta, sive principia non sunt dissimiles, prouindeque neque diuersæ specificè: quia talis dissimilitudinis nullum vel leue extat indicium; omniaque prædicata, que in illis intrinseca nouimus, similia sunt, nimisnam, esse cognitiones Dei in se, & creaturarum in Deo, intuitus, iudicauas, claras, certas, &c. Ergo visiones omnes, que dantur de facto, eiusdem speciei censenda sunt esse simpliciter, & absolutè.

Dein